

УДК 394.2(791.66)+316.7

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/61-3-12>**Світлана УЛАНОВА,***orcid.org/0000-0001-5463-5659**докторка філософських наук, професорка,
професорка кафедри сценічного мистецтва
Луганської державної академії культури і мистецтв
(Київ, Україна) ulanovasvetlanaldakm@gmail.com***Сергій ПЛУТАЛОВ,***orcid.org/0000-0001-9155-5324**доцент кафедри сценічного мистецтва
Луганської державної академії культури і мистецтв
(Київ, Україна) si.plutalovv@gmail.com***Марія ЗОРКО,***orcid.org/0000-0002-6511-2607**магістр кафедри сценічного мистецтва
Луганської державної академії культури і мистецтв
(Київ, Україна) zorrometa@gmail.com*

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МАСОВИХ СВЯТ В НЕЗАЛЕЖНІЙ УКРАЇНІ

У сучасному українському суспільстві не перестає бути актуальною проблема збереження та поширення культурних цінностей. Практично кожне дослідження з цієї теми починається з констатації факту втрати духовних і моральних ідеалів, проблеми етнокультурної ідентичності населення. Зміни у культурній сфері з кожним роком стають все очевиднішими, причому не тільки в Україні. Чимало сучасних зарубіжних авторів проводять оцінку стану світової культурної спадщини, що характеризується тенденцією до глобалізації, яка дозволяє підвищити мобільність й індивідуальну схильність до різних культур, але в той же час ставить під загрозу збереження своєї унікальності. В статті вирішено наукову задачу теоретико-прикладного характеру. У зазначеній проблематиці окрему увагу приділено феномену масових свят: його витокам у вигляді народних свят, історичній трансформації, адаптації до умов і можливостей сучасного світу. На засадах загальних методів наукового пізнання, таких як аналіз, синтез, індукція, дедукція, систематизація, здійснено комплексне дослідження особливостей масових свят періоду незалежної України. Зокрема, завдяки аналізу та синтезу сформульовано ключові висновки відносно сучасних тенденцій розвитку масових свят які характеризуються негативними та позитивними проявами; метод систематизації дозволив виявити й проаналізувати шляхи трансформації масового свята в Україні на різних етапах його історичного розвитку; метод узагальнення дозволив виявити проблеми та обґрунтувати перспективи функціонування свята у вітчизняному культурному просторі; індукція, дедукція сприяли обґрунтуванню сутнісних ознак масового свята, що притаманні йому на різних етапах розвитку, й ознак плінних, що змінюються під впливом соціальних, політичних, культурних та ідеологічних чинників. В статті обґрунтовано роль та значимість масового свята у контексті дозвілєвої проблематики. Доведено наявність інтеграційних процесів традиційних та інноваційних форм святкової культури. Окреслено первинні та другорядні позитивні і негативні прояви, що впливають на функціонування масових свят в Україні. Визначено ключові тенденції магістральних напрямів розвитку масового свята в найближчі десятиліття.

Ключові слова: культура, мистецтво, дозвілля, масові свята, тенденції розвитку.

Svitlana ULANOVA,*orcid.org/0000-0001-5463-5659**Doctor of Philosophy, Professor,
Professor at the Department of Performing Arts
Lugansk State Academy of Culture and Arts
(Kyiv, Ukraine) ulanovasvetlanaldakm@gmail.com***Serhii PLUTALOV,***orcid.org/0000-0001-9155-5324**Associate Professor at the Department of Performing Arts
Lugansk State Academy of Culture and Arts
(Kyiv, Ukraine) si.plutalovv@gmail.com*

Maria ZORKO,

orcid.org/0000-0002-6511-2607

*Master at the Department of Performing Arts
Lugansk State Academy of Culture and Arts
(Kyiv, Ukraine) zorromema@gmail.com*

CURRENT TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF MASS HOLIDAYS IN INDEPENDENT UKRAINE

In modern Ukrainian society, the problem of preserving and spreading cultural values does not cease to be relevant. Practically every study on this topic begins with ascertaining the fact of the loss of spiritual and moral ideals, the problem of ethno-cultural identity of the population. Changes in the cultural sphere are becoming more and more obvious every year, and not only in Ukraine. Many modern foreign authors assess the state of the world cultural heritage, which is characterized by the trend towards globalization, which allows increasing mobility and individual inclination to different cultures, but at the same time endangers the preservation of its uniqueness. The article solves a scientific problem of a theoretical and applied nature. In the mentioned issues, special attention is paid to the phenomenon of mass holidays: its origins in the form of national holidays, historical transformation, adaptation to the conditions and opportunities of the modern world. On the basis of general methods of scientific knowledge, such as analysis, synthesis, induction, deduction, systematization, a comprehensive study of the peculiarities of mass holidays during the period of independent Ukraine was carried out. In particular, thanks to the analysis and synthesis, key conclusions were formulated regarding the modern trends in the development of mass holidays, which are characterized by negative and positive manifestations; the method of systematization made it possible to identify and analyze the ways of transformation of the mass holiday in Ukraine at different stages of its historical development; the generalization method made it possible to identify problems and justify the prospects of the holiday's functioning in the national cultural space; induction, deduction contributed to the substantiation of the essential features of the mass holiday, inherent in it at various stages of development, and fluid features that change under the influence of social, political, cultural and ideological factors. The article substantiates the role and significance of a mass holiday in the context of leisure issues. The presence of integration processes of traditional and innovative forms of festive culture is proven. Primary and secondary positive and negative manifestations affecting the functioning of mass holidays in Ukraine are outlined. The key trends of the main directions of the development of the mass holiday in the coming decades have been determined.

Key words: *culture, art, leisure, public holidays, development trends.*

Постановка проблеми. Зростання інтересу до масових свят, як складних за своїм змістом явищ, які в останні десятиліття з очевидністю набули обертів не лише у вітчизняному науковому просторі, а й на світових теренах, викликано сутнісними змінами в структурі людського буття, породженими глобалізаційними процесами і безпрецедентним розширенням технологічних можливостей людства, що потягнуло за собою формування нової динамічної структури життєвого часу й простору людини. У таких умовах кардинальних змін зазнала не лише сфера виробничого буття людини, а й її вільного часу, що, поступово стало транспарентними й взаємопроникними. Нині перед українською державою, яка опинилась вкрай складних умовах, стоїть надзвичайно важливе завдання глибокої трансформації усього суспільного життя. Таке завдання розв'язується, в тому числі, за рахунок засобів культурної політики.

Аналіз досліджень. Традиції вивчення масових свят започаткував ще наприкінці XIX ст. один з перших режисерів народних масових свят А. Алексєєв-Яковлев. На початку XX ст. цей напрям було продовжено та достань широко розвинуто в дослідженнях А. Піотровського. Фундаменталь-

ними працями з історії масових свят і видовищ, їх значення як соціально-естетичного феномену вважаються видані в радянський період роботи М. Бахтіна, В. Брабіча, Д. Генкіна, Г. Плетньової.

Дослідження масових свят в Україні також має тривалу історію. Початок цієї каденції переважна більшість науковців пов'язує з іменем Григорія Калиновського – автора книги, присвяченої опису українських весільних обрядів, що побачила світ ще у 1777 році. Дослідження масових свят та обрядовості здійснено в роботах таких видатних науковців як В. Борисенко, О. Воропай, В. Скуратівський, К. Черв'як та ін. За роки незалежності це тематичне поле збагатилося роботами В. Балушка, С. Безклубенка, Т. Гаєвської, О. Галько, Л. Горошко та ін., у яких проаналізовано й систематизовано широкий фактографічний матеріал, у тому числі регіональні особливості народних свят, традицій, обрядів, звичаїв.

Віддаючи належне трудам зазначених авторів, наукові сфери діяльності яких є дуже розгалуженими, констатуємо, що на жаль у вітчизняному науковому просторі до сьогодні бракує досліджень, які б розглядали ці процеси одночасно на перетині історичного, культурологічного й мис-

тектвознавчого контекстів, з урахуванням особливостей їх розгортання на українських теренах. Крім того, задля відображення реальності у сучасних витворах мистецтва дослідження ключових тенденцій повинне мати певну періодичність (3–5 років) (Васильчук, 2011: 98). Відтак, **Мета статті** полягає в окресленні сучасних тенденцій розвитку масових свят в незалежній Україні.

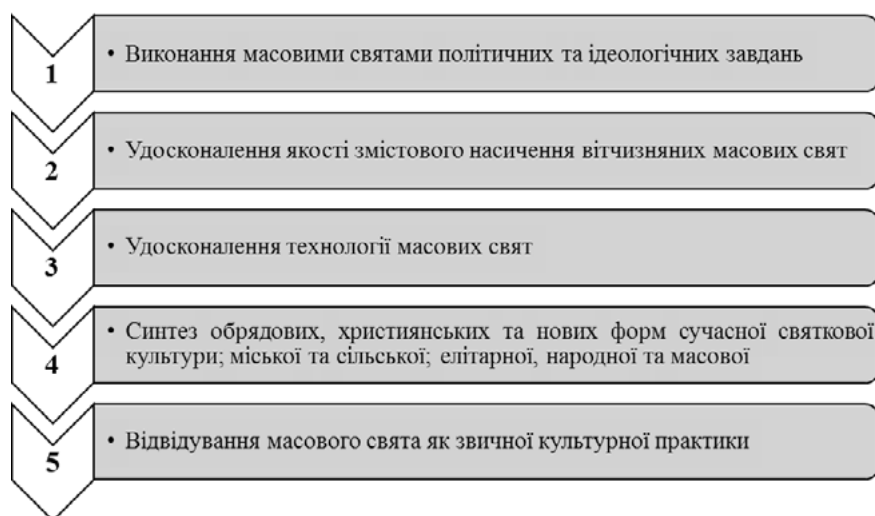
Виклад основного матеріалу. Здійснивши аналіз становлення й розвитку масових свят в Україні періоду незалежності, вважаємо доцільним конкретизувати й обґрунтувати ті тенденції, що визначатимуть магістральні напрями розвитку масового свята в найближчі десятиліття (рис. 1).

1. *Виконання масовими святами політичних та ідеологічних завдань.* Як доводить історичний та соціально – культурний аналіз функціонування масових свят, вони використовувалися й будуть використовуватись можновладцями, політиками, громадськими активістами як активний маніпулятивний та агітаційний засіб у процесі формування громадської думки. Неабияка (і при цьому – доволі різнобарвна за соціальними ознаками) численність учасників масових святкувань створює ефективний простір для формування певної точки зору чи позиції (політичної, культурницької, соціальної). Наприклад, Всеукраїнський фестиваль вертепів «Карпатія», діяльність якого була нами охарактеризована у попередньому розділі, у 2012 р. змінив локацію й був проведений біля Лук'янівського СІЗО (м. Київ), у якому на той час перебували як політичні ув'язнені Юрій Луценко та Юлія Тимошенко (Ostbar projects, 2019). А виступи представників політичних рухів,

партій чи громадських організацій (що активізуються у «переддень» виборів) перед концертами, масовими гуляннями чи народними святами, вже стали у вітчизняному соціумі традиційними. Процес «переформатування» поглядів та пріоритетів потенційного виборця супроводжується використанням агітаційної продукції, політичної символіки, рекламуванням спонсорства або ж роздачою подарунків у вигляді сувенірів.

Прикладами аксіологічних перетворень у суспільній свідомості можуть бути «свято Буковинського віча (3 листопада), або ж день Соборності України (22 січня), які на території Північної Буковини, що славетна своєю етнонаціональною та культурною історією, набувають статусу політичного свята ще з 1989 р.» (Ротар, 2013: 86). Н. Ротар вказує на те, що «актуалізація національної ідентичності, що визначає контури минулого та майбутнього, формується саме у культурному просторі. Так, свято Буковинського віча характеризувалося «маркуванням символів національної свідомості, національної пам'яті та національної символіки» (Ротар, 2013: 94). Зокрема, День соборності України, як свідчать заклики, що лунають із засобів масових комунікацій, «впливав, впливає і буде впливати на формування національної свідомості українського народу, а увійшовши в його історичну пам'ять, збагативши нас історичним досвідом, допоможе продовжити новітню сторінку боротьби за національну державу» (Ротар, 2013: 104).

Водночас, вчені попереджають, що політичне свято, як свято єднання, може доволі швидко перетворитися у «свято розбрату». Адже підготовка

Рис. 1. Ключові тенденції магістральних напрямів розвитку масового свята в найближчі десятиліття

Джерело: складено авторами за даними (Крипчук, 2011: 165; Крипчук, Єгорова, 2018: 80)

до нього супроводжується посиленою увагою будь-якої політичної сили, що закликає до різних цілей, пропонуючи громадськості альтернативні гасла. У результаті, доволі часто політичні трансформації призводять до негативних наслідків під час проведення масових свят, що унаочнюється у стихійних демонстраціях, страйках, правопорушеннях і навіть побитті людей.

Так звана «політична ідентичність», що пов'язана із сприйняттям масового свята у контексті певного символу та смислового значення, призводить до необхідності прийняття правохоронними й державними органами додаткових дій задля усунення негативних наслідків. Наприклад, у Миколаєві, Одесі, Харкові, щороку на травневі свята забороняються масові акції, що пояснюється необхідністю запобігти терактам і можливим нападам на мирних жителів. Зокрема, як зазначається у рішенні виконавчого комітету Миколаївської міськради «з метою забезпечення громадського порядку на території міста Миколаєва під час травневих свят 1–2 травня 2017 року, підвищення заходів безпеки, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян, своєчасного виявлення та усунення причин і умов, що сприяють вчиненню терористичних актів, заборонити проведення масових заходів на території міста Миколаєва 1 і 2 травня 2017 року» (24tv, 2023). Тобто, масове свято як засіб виразу самосвідомості громадськості, перетворюється на маніпулятивний засіб агресії та руйнівного впливу на особистість.

2. *Удосконалення якості змістового насичення вітчизняних масових свят.* Ураховуючи те, що сучасна українська молодь орієнтується у своїх дозвіллевих перевагах, переважно, на західноєвропейські свята, видається доцільним покращити змістову складову вітчизняних масових звеселянь. Адже масове свято – це, передусім, колективне дійство, колективні переживання й очікування, колективна художня творчість, які протистоять буденності. До того ж, подвійна природа свята – свято є складовою світу окремої людини і, водночас, складовою усієї соціальної системи – повинна спонукати організаторів видовища не забувати про той «світ ідеалів» й відповідних духовних цінностей суспільства, що мають популяризуватися певним святковим дійством.

Так, у процесі організації свята доцільно враховувати не лише вікові та соціальні потреби різних учасників святкувань, але й створювати можливості для розкриття особистісної культуротворчості та активної участі у святі представників незахищених соціальних прошарків, підтримувати умови для формування і святко-

вої культури, й культури святкування зокрема (від толерантного ставлення до репрезентації культурних здобутків різних народностей, які проживають на території сучасної України, до уникнення правопорушень у місцях скупчення великої маси людей під час святкування).

Тобто, стрижневою метою свята має стати формування у особи причетності до культурних здобутків свого народу та зміцнення потягу до духовного єднання. У результаті, масове свято сприйматиметься, передусім, як складова народного світосприйняття і цілісного духовного світу людини. В умовах суспільної прагматизації, утилітаризму, пріоритетності розваг, нагальною необхідністю є акцентування у межах свята на цінностях добра, людяності, віри, задля можливості організації змістовного символічного святкового видовища. Масові свята як важлива складова сучасної культури, за належного змістового наповнення, можуть виступати засобом соціальної гармонії та міжнародної інтеграції.

3. *Удосконалення технології масових свят.* За роки незалежності спостерігається стрімкий розвиток форм, методів, засобів підготовки, проведення й організації масових свят. Відповідно, змінюються й вимоги до їхньої організації (від питань щодо кадрового потенціалу режисерської групи до правових моментів проведення масового дійства). Проте, стверджувати, що масові свята відповідають світовому рівню організації масових свят, на жаль, зарано.

Наприклад, технічні інновації (звукосинтезуюча апаратура, просторові декорації, тимчасові та розбірні сценічні конструкції, дахові системи, підлогове покриття), які осучаснюють масові святкування та збагачують їх на нові художні прийоми, можуть вплинути на взаємозв'язок між актором та глядачем, а також на процеси сприйняття масового видовища гостями свята. Проте, «використання механічного обладнання як художнього компоненту, що збагачує мову сцени, потребує не тільки талановитого режисерського художнього рішення, але і глибокого розуміння природи театральної техніки» (Крипчук, Єгорова, 2018: 80).

Домінування у сценічному просторі інноваційної техніки (екранів, без екранної інтерактивної відео проєкції, засобів піротехніки, професійних пультів тощо) відповідно впливає на візуалізацію інформації учасниками свята, а отже «має культуротворче значення, сприяючи посиленню естетичного та емоційного ефекту на глядача» (Крипчук, 2011: 165). М. Крипчук переконаний, що «нові синтезовані жанри масового театралізованого дійства, які отримали надзвичайно масш-

табний комунікативний потенціал, сприяють відродженню українських національних традицій. Естетичні властивості сучасних масових театралізованих видовищ, в основу яких закладена видовищність, наочність, інформативність, впливають на нові види творчої діяльності» (Крипчук, Єгорова, 2018: 81). Водночас, як доводять численні дослідження вітчизняних науковців, доволі часто сценічний простір масового свята організовано недбало, як «безлике» місце дії, що не доповнює режисерського задуму постановки, а, навпаки, його руйнує. У результаті відбувається підміна істинного свята видовищем, шоу, яке перетворює активних учасників дійства у пасивних спостерігачів. Художник постановки, співпрацюючи з режисером, повинен використовувати для реалізації сценарно-режисерського задуму сукупність різних чинників – і місце дії, і кінофрагменти, і документальний та фактичний матеріал. І лише тоді масове свято буде не просто відволікати глядача від буденних проблем або розважати його, але й виховувати, викликати позитивні емоції, формувати нові смаки й ідеали шляхом занурення у святкову атмосферу (Крипчук, 2011: 163).

4. *Синтез обрядових, християнських та нових форм сучасної святкової культури; міської та сільської; елітарної, народної та масової.* Наприклад, культурно – мистецька інфраструктура села сучасної України доволі відмінна від міської, що виявляється в обмеженості культурного вибору або його повній відсутності. Тому закономірним є насичення особливою значимістю масових святкувань у сільській місцевості, де вони є, доволі часто, чи не єдиними розважальними заходами протягом тривалого терміну часу. І якщо святкова культура в містах характеризується дозвіллевою різноманітністю, соціальною та просторовою розпорошеністю, комунікативною свободою, то у селі будь-яке святкування не просто локалізоване межами певної території, воно привертає увагу переважно одних і тих самих осіб, реалізуючи при цьому відносно невеликі можливості комунікування людей за межами роботи.

Тобто, інтеграція стійких елементів селянської культури у міську характеризується певними позитивами, поєднання яких дозволить не лише подолати недоліки, але й поширити досягнення у цій сфері, консолідувати українську націю. Зокрема, популяризація серед міського населення національних традицій і обрядів з їх посиленою духовною складовою одночасно приверне увагу до сільської культури, з її особливостями та складнощами в організації. Водночас, відкритість міського середовища до міжнародних, цивілізаційних

та загальнонаціональних тенденцій стимулюватиме й розвиток сільської культури.

Поєднання суто обрядових та християнських свят із новітніми формами святкової культури дозволить «через сумісний спів, танок, гру, що фактично і є відображенням сутнісної якості традиційного свята забезпечити уникнення таких загроз, де межа між профанним і сакральним є настільки тонкою, що повсякденне сприймається як сакральне. Отже, в сучасних транскрипціях календарного традиційного свята його художній аспект стає тим компонентом, що надає сакральності змісту свята і всім профанним елементам» (Ліманська, 2003: 9).

Тому, на нашу думку, поєднання християнського, професійного, державного та господарсько-природного святкового календаря дозволить не лише врахувати духовні та культурні інтереси різних верств українського населення, але й сприятиме формуванню єдиної ментальності громадян нашої держави.

5. *Відвідування масового свята як звичної культурної практики.* Серед масових свят (обрядових, державних, розважальних) особливою популярністю користуються фестивалі, величезна кількість яких (місцевих, всеукраїнських, міжнародних) щороку проводиться у нашій країні й тематичне багатоманіття яких вражає. Особливою популярності користуються такі фестивалі як: Міжнародний музичний фестиваль «Країна мрій» (Київ), Одеська Гуморина (Одеса), Міжнародний рок-фестиваль «Рок-булава» (Переяслав-Хмельницький) інші.

Наприклад, на берегах Дніпра у м. Переяслав – Хмельницький щороку проводиться фестиваль «Рок-булава», у якому беруть участь музичні гурти не лише України, але й зарубіжжя. Доволі молодим, але вже знаним серед меломанів, є фестиваль «Файне місто», що проходить на території міжнародного аеропорту «Бориспіль» протягом декількох днів. Поціновувачі «важкої» музики залюбки відвідують Міжнародний «Саграт хіаналлі ан семетал фестивал». Лише у 2017 році протягом п'яти місяців (з квітня по вересень) в Україні було проведено більше семидесяти фестивалів, міжнародного та всеукраїнського рівнів. У будь-якому разі бачимо, що відвідування фестивалів стало для українців (особливо – молоді) звичною культурною практикою.

Проте, такі недоліки в організації масових свят як транспортне сполучення, неякісне готельне обслуговування, відсутність мережі громадського харчування належного рівня, дозволяють стверджувати, що вітчизняні масові свята не відповіда-

ють світовій практиці організації масових дійств. Посиліло непривабливість масового свята й типовість його локаційних складових: зосередження на території свята, окрім сцени та майданчиків для виступів, численних яток з напоями та їжею (переважно, фастфуд), сувенірною продукцією, декількома туалетами, смітниками та доволі обмеженою кількістю місць для відпочинку. Після закінчення свята територія його проведення перетворюється на справжнє сміттєзвалище із зпущеними квітниками, будівельними спорудами та культурними об'єктами.

В якості негативного прикладу можна навести благодійний концерт О. Вінника, який відбувся на території Національного ботанічного саду ім. М. Гришка, що входить до природно-заповідного фонду та є культурним надбанням. З одного боку – концерт був благодійним, що дало змогу малозабезпеченим українцям його відвідати, а з іншого боку – організатори фестивалю дозволили глядачам приносити із собою алкогольні напої, взагалі не подбавши при цьому про біо-туалети, після феєрверку із конфетті на траві та квіткових газонах залишилися пакети зі сміттям, порожні пляшки, а мешканці прилеглих до парку будинків декілька разів телефонували в поліцію зі скаргами на гучність та гамір, який не дозволив мешканцям міста спати.

Тобто, як бачимо, позитивні тенденції розвитку масового свята нівелюються *негативними*. Серед таких необхідно вказати на «шаблонні» сценарії масового свята, що призводять до девальвації культурних цінностей та знижують привабливість дійства для інтелектуальної верстви населення. Типовість сценарію (виступ запрошеного гостя – покладання квітів до пам'ятників – виступи культурно – мистецьких колективів – вечірній феєрверк) та текстів ведучих, одноманітність концертних номерів, використання неякісного

культурного продукту, підміна його культурної цінності комерційною, дають підстави стверджувати, що, не зважаючи на комерціалізацію культури в цілому, про змаганнєве начало та конкурентоздатність вітчизняних свят говорити не доводиться.

Відміна політичної цензури у проведенні масового свята як позитивна тенденція одразу ж нівелюється надмірною його політизацією, що здійснюється у відповідності до споживацьких гасел. У результаті аполітична частина суспільства від таких свят відмежується, а молодь надає пріоритет святам зарубіжним.

Висновок. Таким чином, представлені результати дослідження свідчать про те, що у сучасному вітчизняному суспільстві розвиток масових свят характеризується як позитивними, так і негативними тенденціями, які автори статті додатково згрупували у первинні та другорядні. Серед первинних негативних проявів виділили: нівелювання духовної складової масового свята й переважання видовищної; активне використання масових свят задля досягнення певних політичних та ідеологічних завдань; акцентування на масовості у категоріальному апараті «масове свято», а не на самому святі, що перетворює свято з об'єкту культури в об'єкт споживання. До другорядних негативних тенденцій віднесли ознаки невибагливості публіки, вульгаризація святкового видовища, примітивність та наївність його змістового наповнення. Пояснюється рядом причин, в числі яких: послаблення уваги до сфери культури з боку органів влади, відсутність належного фінансування, низький професійний рівень організаторів свята (звідки – нечітко вибудована драматургія свята та естетичний несмак аудиторії), слабкість організаційної інфраструктури сфери культури в цілому. Все це створює підґрунтя для проведення подальших досліджень які спрямовано на пошук інструментарію вирішення зазначених проблем.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Васильчук Н. О. Сегментарний аналіз регіонального ринку праці. *Інновації*. 2011. № 11. С. 95–101.
2. Всеукраїнський фестиваль вертепів «Карпатія» URL: <http://ostbar.com.ua/projects.php>.
3. Крипчук М. Проблеми створення масового театралізованого видовища (принципи художнього оформлення). *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Мистецтвознавство*. 2011. № 2. С. 163–168.
4. Крипчук М., Єгорова Н. Проблеми використання технічних засобів у сучасних шоу-програмах. *Гуманітарний корпус*. Вінниця : ТОВ Нілан-ЛТД, 2018. Вип. 17. С. 79–82.
5. Ліманська О. Свято у системі цінностей сучасної культури. *Вісник ХДАДМ*. 2003. № 3. С. 3–12.
6. Ротар Н. Роль політичних свят у формуванні політичних ідентичностей: буковинський вимір. *Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса*. 2013. № 3. С. 85–109.
7. У Миколаєві на травневі свята заборонили масові акції, в області встановили блокпости. URL: https://24tv.ua/ukrayina_tag1119.

REFERENCES

1. Vasylchuk N. O. Segmentarnyi analiz rehionalnoho rynku pratsi [Segmental analysis of the regional labor market] *Innovatsii*. 2011. № 11, pp. 95-101. [in Ukrainian].
2. Vseukrainskyi festyval vertepiv "Karpatiia" [All-Ukrainian Festival of Nativity Scenes "Carpathia"]. URL: <http://ostbar.com.ua/projects.php> [in Ukrainian].
3. Krypchuk M. Problemy stvorennia masovoho teatralizovanoho vydovyshcha (priansyry khudozhnoho oformlennia) [Problems of creating a mass theatrical spectacle (principles of artistic design)]. *Naukovi zapysky Ternopil'skoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu im. V. Hnatiuka. Mystetstvoznnavstvo*. 2011. № 2. pp. 163–168 [in Ukrainian].
4. Krypchuk M., Yehorova N. Problemy vykorystannia tekhnichnykh zasobiv u suchasnykh shou-prohramakh [Problems of using technical means in modern show programs]. *Humanitarnyi korpus. Vinnytsia* : TOV Nilan-LTD, 2018. Vyp. 17. pp. 79–82. [in Ukrainian].
5. Limanska O. Sviato u systemi tsinnosti suchasnoi kultury [Holiday in the value system of modern culture]. *Visnyk KhDADM*. 2003. № 3. pp. 3–12 [in Ukrainian].
6. Rotar N. Rol politychnykh sviat u formuvanni politychnykh identychnosti: bukovynskyi vymir [The role of political holidays in the formation of political identities: the Bukovyna dimension]. *Naukovi zapysky Instytutu politychnykh i etnonatsionalnykh doslidzhen im. I. F. Kurasa*. 2013. № 3. pp. 85–109. [in Ukrainian].
7. U Mykolaievi na travnevi sviata zaboronyly masovi aktsii, v oblasti vstanovyly blokposty [Mass actions were banned in Mykolaiv on the May holidays, roadblocks were set up in the region]. URL: https://24tv.ua/ukrayina_tag1119 [in Ukrainian].